

Вісник УСПП

№3 (46)
Червень 2016

БЮЛЕТЕНЬ УКРАЇНСЬКОГО СОЮЗУ ПРОМИСЛОВЦІВ І ПІДПРИЄМЦІВ

**УСПП вперше
виступив співорганізатором
Європейського бізнес-саміту**

УСПП та BUSINESSSEUROPE домовились про координацію дій в 2016 році

В середині квітня делегація УСПП зустрівалася в Брюсселі з представниками BUSINESSSEUROPE – найбільшої ділової асоціації Європи. Президент УСПП Анатолій Кінах та генеральний директор BUSINESSSEUROPE Маркус Бейрер домовились про координацію дій на 2016 рік щодо нарощування партнерських контактів, реалізації спільних проектів.

Нагадаємо, між організаціями підписаний та діє Меморандум про співробітництво, що передбачає спільний моніторинг взаємних зобов'язань України та ЄС відповідно Угоди про асоціацію, взаємне консультування тощо. Окремо буде проведений аналіз та оцінка ефективності програм ЄС, до прикладу – «Інструмент адаптації до ЗВТ», які спрямовані на підтримку українського бізнесу.

Були визначені пріоритетні напрямки

взаємодії бізнес-організацій України та ЄС – IT-галузі, сфери енергоефективності та енергозбереження, малий та середній бізнес.

Українським підприємцям для виходу на експорт потрібні значні інвестиції в модернізацію виробництва, в цьому може допомогти налагодження тісних партнерських, коопераційних зв'язків із європейськими діловими асоціаціями та окремими компаніями. В свою чергу, останні також зацікавлені у взаємодії через доступність та якість української продукції, зазначили учасники зустрічі.

Співпраця між партнерами продовжиться і в напрямку участі у ділових форумах, що проводитимуться як в Україні, так і ЄС. Це можливість не тільки презентувати себе, але налагодити потрібні комунікації.

Українські підприємці презентували вітчизняний інвестпотенціал на Європейському бізнес-саміті в Брюсселі

Делегація з близько 50 поважних підприємців, політиків та лідерів громадської думки України, очолювана УСПП, взяла участь в Європейському бізнес-саміті в Брюсселі. Вперше українська сторона – УСПП – виступає партнером цього масштабного заходу та вбачає в цьому можливість привернути увагу інвесторів до вітчизняного потенціалу, а також значно збільшити експортні можливості українських товаровиробників.

У бельгійській столиці зібралися більше 2 тис. учасників з країн та інституцій ЄС, щоб обговорити актуальні питання економічного розвитку, досягнення національних та

спільних інтересів на основі взаємовигідної співпраці, нарощування торгівельного та економічного співробітництва. Цього року почесними гостями заходу стали Президент Європейської Комісії Жан-Клод Юнкер, Президент Європейського Парламенту Мартін Шульц, Президент Європейської Ради Дональд Туск, Високий Представник ЄС Федеріка Могеріні, понад десять комісарів ЄС, Президент Міжнародного валютного фонду Крістін Лагард, а також представники європейських фінансових установ ЄБРР, ЄІБ та ЄЦБ, Король Бельгії, представники урядів Франції, Туреччини, Греції, Нідерландів, США, Канади, Ірану та

багатьох інших країн. У саміті взяли участь тисячі представників європейського та міжнародного бізнесу, серед яких – генеральні директори та президенти компаній Heineken, Marcegaglia, Solvay, YouTube, PIMCO, DS Smith, BlaBlaCar та інші.

Представники УСПП презентували європейським чиновникам та бізнесу інвестиційний потенціал України та розказали про прогрес на шляху нарощування торгівельної та коопераційної співпраці із партнерами з Литви, Польщі та інших сусідніх країн.

«Зараз першочергове завдання України – сумлінно виконати домашню роботу і забезпечити успішну імплементацію Угоди про асоціацію та зону вільної торгівлі. Також

ми були б раді спостерігати, що іноземні інвестори йдуть до України з різних частин світу, вкладаючи інвестиції як в існуючі, так і у нові підприємства. Ми впевнені, що належна імплементація Угоди про асоціацію між ЄС та Україною й надалі примножить ці позитивні тенденції і ми продовжимо модернізувати українську економіку», – наголошує президент УСПП Анатолій Кінах.

А. Кінах виступив на спеціальній пленарній сесії саміту «Торгівля з нашими сусідами», перший віце-президент УСПП Василь Хмельницький представив проект регіонального розвитку міста Біла Церква.

УСПП провів український ланч «Україна – новий економічний партнер ЄС».

До уваги ділової громади – актуалізована Антикризова програма спільних дій влади і бізнесу

Анатолій Кінах, президент УСПП, голова Антикривої ради громадських організацій України

Нині в Україні спостерігається дуже серйозна і відповідальна соціально-економічна ситуація. Не зникли тенденції зниження рівня ефективності, професійності інститутів державної влади, і не лише в професійному, але й в моральному вимірі.

Деіндустріалізація економіки, втрата Україною частини виробництва наукоємної, технічно складної продукції не призупинені. В першому кварталі 2016р. питома вага сировини в структурі екс-

порту сягає 70%, в тому числі аграрна сировина від загального обсягу експорту – 40-43%. Держава набуває статус сировинного придатку розвинутого світу.

Країна пережила серйозну політичну кризу, відбулася відставка уряду. Ми спостерігали імітацію звіту уряду, і нас дуже турбує, що

новий уряд створений без системного деполітизованого аналізу діяльності попереднього у вимірі усіх тенденцій, показників життєдіяльності держави.

На всіх етапах коаліціади та прем'єради мова не йшла про програми, оцінку якості кандидатур, стратегічні цілі та методи

їх виконання. Знов корупційна метушня навколо ресурсів, ознаки особистої відданості, політичний квотний принцип, торгівля портфелями. Це буде серйозно впливати на можливість виходу з кризи конституційним, цивілізованим шляхом, адже він потребує сконсолідованих системних дій. Діалог громадянського суспільства з владою стає більш актуальним – йдеться про залучення до вирішення стратегічних проблем представників громадських об'єднань, в яких не бракує професіоналізму, інтелекту, державницьких підходів.

У 2015 р. Україна, за висновками світових аналітичних центрів, увійшла в п'ятірку держав світу з найгіршою економікою. До речі, у 2005р. ВВП країни складало порядку 85 млрд дол., у 2015 р., через десять років, – 86 млрд дол. Світ йде вперед, ми тупцюємо на місці. За одним з показників – інфляція споживчих цін в 2015 р. (за даними ЦРУ 49%, наша статистика 43%) – ми зайняли практично останнє місце в світі. Навіть в Сирії, де кілька років триває громадянська війна, рівень інфляції складає 31-32%. Які тут можуть бути коментарі... З точки зору надійності фінансово-банківської системи українські банки зайняли 140 місце в світі.

Як же виходити з кризи, як використовувати досвід світових держав, яким має бути наш «план Маршала»? Процитую Людвіга Ергарда, батька німецького економічного чуда: «Без підвищення життєвих можливостей народу ми вийдемо з кола цивілізованих держав, підірвемо основу для технічного прогресу і законсервуємося в штучній бідності». Що тут можна додати? У 2015 р. середній рівень заробітної плати в Україні склав 173 євро, це нижче мінімальної заробітної плати всіх держав східної Європи і Балтії. В Болгарії «мінімалка» – 184 євро, в державах Балтії і Поль-

щі – 300-420 євро. Виникає абсолютно неприпустима ситуація, коли наша середня заробітна плата нижче мінімальної наших сусідів, конкурентів. А ми знаємо, що платоспроможність визначає стимули для розвитку промислового виробництва.

Мова не йде про популістські заходи, а про зростання необхідності ділової активності, створення нових робочих місць, зниження собівартості продукту, нової ефективної інноваційної промислової політики, програм з енергоємності, енергоефективності. Лише це формує передумови підвищення якості життя громадян України.

Ми уявляємо програму діяльності уряду як максимально технологічний, структурований документ, з законодавчим, нормативним, ресурсним забезпеченням, термінами, виконавцями і постійним моніторингом, як заходи виконуються.

Нещодавно під парламентом страйкували члени Національної академії наук України. Фінансування вітчизняної науки нині – 0,2 % ВВП, хоча законодавством передбачено мінімум 3%. Саме тому в 2015 р. питома вага інноваційної продукції в обсязі реалізованої упала до 2%. Однак в світі діє такий закон: якщо наука фінансується нижче 0,5% ВВП, відбувається деградація як науки, так і промислового комплексу, бо це втрача інтелекту, попередніх напрацювань. Нажаль, ніяких планів, як вийти з цієї ситуації, ми не бачимо.

Пропонуємо розглянути актуалізовану Антикризову програму спільних дій влади і бізнесу. Вона й далі відкрита для обговорення, щоб підсилювати наш вплив на розвиток економіки. Її пріоритети – формування сучасної системи державного управління промисловою, інноваційною політикою. Після ліквідації

міністерства промислової політики його функції «зависли в повітрі». Міністерство економічного розвитку і торгівлі їх не освоїло, фахівців втратили, і сьогодні Україна не має чітких стратегії, програм промисловості.

«Південмаш» по суті втрачається незворотно, він стоїть, а це не просто бюджетоутворююче підприємство, це серце ракетно-космічного комплексу держави. В автомобілебудуванні спад за минулий рік склав 80%, в транспортному машинобудуванні – 81-83%. Жодних програм імпортозаміщення, локалізації виробництва, вже не кажучи про регулятори, які ви-

користовує весь світ – прискорена амортизація, режим критичного імпорту, цільові параметри грошово-кредитної, фінансової, митної політики, щоб стимулювати модернізацію... Ці питання стають все більш гострими, бо за певними напрямками ми проходимо точку неповернення. Колись ми втратили електронну галузь, її більш немає.

Я дуже поважаю наших аграріїв, які за рахунок власної працездатності стали основними експортером країни, «добувачами» валюти. Але коли чую на самому високому рівні, що доля України – бути потужним агрогравцем, хочу запитати: назвіть хоча б одну державу, яка за рахунок аграрного сектору вийшла на високі позиції економіки та якості життя громадян? В США АПК в структурі ВВП займає 1%. Тому ми приділяємо індустріалізації велику увагу і будемо робити все, щоб змінити ситуацію.

В антикризовій програмі є оцінка фінансового, банківського сектору. Нажаль, ми не бачимо в уряді, в парламенті, я вже не кажу про НБУ, розуміння, що стабільність фінансової системи – це інтегральний показник стану економіки в цілому. Її не забезпечать валютні інтервенції, зростання золотовалютних запасів – лише розвиток економіки та її конкурентоспроможності. Місяць тому Європейський центральний банк знизив облікову ставку до 0% – для підвищення ділової активності в Єврозоні, бо є проблеми. Беремо положення про Федеральну резервну систему США, про Європейський центральний банк, їх

головні функції – протидія інфляції та зростанню цін, створення нових робочих місць, сприяння ділової активності. Саме це в нас повністю втрачено. На фоні 19% облікової ставки НБУ мова про поточ-

не кредитування не йде, не кажучи про серйозні проекти модернізації.

Дуже серйозна тема державного рівня – так звана «програма зачищення» банківської системи. В усьому світі введення в банку зовнішнього управління є кроком до фінансового оздоровлення, недопущення банкрутства, шкоди інтересам вкладників, позичальників. У нас 60 банків ліквідовано, і всі розуміють, як тільки вводиться тимчасова адміністрація, на банку можна ставити жирний хрест. Мова йде про сотні мільярдів гривень банківських активів, в тому числі заставних, а фонд гарантування вкладів фізичних осіб доповідає, що він реалізував на аукціонах 500 млн

грн.. На наш погляд, йдеться про цинічну досконалу рейдерську систему перерозподілу власності, активів, знищення конкурентів.

Що відбувається з банком «Хрещатик», який входив в 20-ку найпотужніших банків? Це не просто знаковий банк, він визначав життєдіяльність столиці, тримав кошти житлово-комунальних структур, будівництва, соціального сектору, пакет КМДА під 25%. Ми підготували заяву президенту, ВРУ, КМУ, бо це питання зачіпає стабільність столиці, фактори фінансової безпеки держави в цілому.

Ми будемо й далі дуже серйозно тиснути на владу з необхідності відпрацювати чітку програму спільних дій Національного банку, уряду, парламенту, ділової спільноти з поступового відновлення доступу до кредитних ресурсів на сприятливих умовах. Треба компенсувати частку ставки за пріоритетами, допомагаючи малому бізнесу створювати стартовий капітал, концентруючи ресурси на програмах інновацій, енергоефективності, енергозбереження тощо.

До речі, суттєве падіння експорту країни – це пряма вина Національного банку. Як може експортер працювати в умовах 90 днів повернення валютної виручки, не зважаючи на структуру виробництва, цикли, географію постачань? Як віддати 75% валюти, не маючи можливості вийти на валютний ринок, щоб розрахуватися за своїми зобов'язаннями, закупити сировину, комплектуючі?

Нам і надалі прийдеться дуже серйозно працювати над темою самозайнятості. В умовах падіння базових галузей економіки малий, середній бізнес, самозайнятість – це рятування від безробіття, втрати джерела доходів. Таким чином формується середній клас як головний двигун платоспроможності

внутрішнього ринку.

Інвестиційний клімат, можливість розвитку бізнесу в Україні стримуються силовим тиском. Різко збільшилася кількість кримінальних справ, їх тисячі, хоча в судах довести свою правоту доводиться лише одиницям. Справу відкривають за будь-яких підстав. З цим необхідно дуже серйозно розбиратися, бо, починаючи з ІТ-сфери, посилюються тенденції перенесення бізнесу за межі України.

Необхідно займатися підготовкою кадрів, кваліфікованих робочих професій. Як можна було за ніч змінити методи фінансування професійно-технічної освіти, передати все на місцеві бюджети, які в нас на 90% дотаційні? Тисячі дітей, часто з складних родин, мали дах над головою, годування та кваліфіковане навчання, а сьогодні їх викидають на вулицю. Однак ми знаємо, наскільки серйозна проблема з кваліфікованими робітниками. Кожний представник компаній, підприємства це може підтвердити. І от так руйнувати залишки системи, не кажучи про її вдосконалення? Треба серйозно займатися трудовим потенціалом держави, бо сьогодні пенсіонерів майже більше, ніж працюючих.

Яким чином підсилити діалог, налагодити постійні комунікації з інститутами влади? Пропонуємо максимально структурувати роботу за напрямками, залучити фахівців, які мають досвід, знання за конкретними сферами. Вони вестимуть постійний секторальний моніторинг ситуації, відпрацьовуватимуть заходи на законодавчому, нормативному рівні.

Хотів би на завершення підкреслити: в нас немає катастрофічних настроїв,

ми талановиті, ми красиві, нас нічим не обділили ні Бог, ні природа, і буде-

мо разом виконувати наше українське домашнє завдання.

Налоговая реформа должна быть проведена до 1 июля нынешнего года

Юлия Дроговоз, вице-президент УСПП

Для того, чтобы налоговая реформа наконец состоялась, необходимо, чтобы общественности в самое ближайшее время была предложена к обсуждению конкретная концепция, которая установит четкие, прозрачные правила ведения бизнеса в 2017 году.

Однако мы такой концепции не видим, одни общие фразы, которые косвенно указывают на возврат к законопроекту 3630. Если помните, в декабре 2015г. он был отклонен, и депутаты за него не голосовали. Те положения, которые отдельно были приняты в декабре 2015 и введены в действие с 1 января 2016 года, в большинстве принесли негативный результат. Это ощутили аграрии, производители подакцизных товаров, отрасли, которые испытывают серьезный спад.

Как не допустить повторения всего этого в 2016г.? Думаю, правительству нужно начать с анализа изменений, принятых в 2014-2015гг. К сожалению, новации принимались без серьезных оценок последствий, прогнозов

макро-, микроэкономических показателей.

Необходимо говорить о том, что реформа должна быть комплексной. Очень сложно ждать результата при сохранении сегодняшней системы взаимоотношений власти и бизнеса. Нужна реформа самой налоговой служ-

бы, реформирование правоохранительных органов, судебной системы. Налоговая реформа связана с пенсионной. При этом главный необходимый компонент – это доверие.

Негативный момент – это то, что происходит с базой в налоговой службе. По непонятным причинам потеряны 500 тыс. документов, и самое страшное, что никто не занимается расследованием. О каком реформировании может идти речь, если такое экстраординарное событие остается без внимания со стороны компетентных органов?

Сегодня вся реформа службы сводится к сокращению работников при сохранении низкого уровня заработной платы. Обычный налоговый работник получает порядка 2000 грн., молодёжь

просто не остается, уходит. Остаются те, кто пристраивается брать взятки. Это огромная проблема.

Вопрос изменений в службе очень тесно связан с вопросом реформирования всей налоговой системы. Нужно говорить о снижении ставок налогов, экономике нужны стимулы. Необходимо изыскивать ресурсы, по-другому активизировать экономику, привлечь инвесторов, не только внешних, но и внутренних, недавно уехавших, не удастся. Для этого нужно запустить механизмы снижения ставок на бизнес.

Об электронных системах и депонировании. По данным казначейств, на начало года на электронных счетах находилось 5 млрд. грн, на первое апреля – 6 млрд. грн, сейчас сума увеличивается. Мы скоро догоним налог на прибыль, которого собрали на уровне 24 млрд. грн. О каком развитии экономики можно говорить, если для того, чтобы заплатить НДС-счета, люди привлекают банковские кредиты? Такие случаи не единичные, очень жаль, что нет специальной статистической выборки. Считаем, что извлекать оборотные средства у бизнеса в момент кризиса – недопустимо.

Необходимо реформировать таможенную службу. Здесь нужно искать решение: или действительно разделять две службы, или

выстраивать другую систему управления фискальной службой. Но давайте помнить: если до 1 июля решения, как и адекватной налоговой реформы, не будет, мы потеряем еще и 2017 год.

Ремарка от Анатолия Кинаха.

Напрасно ожидать, что эффективную налоговую реформу проведет фискальный блок правительства. Никогда Министерство финансов при всем уважении к нему не предлагало стимулирующие, эффективные меры по реформированию налоговой системы. Надо менять саму идеологию подготовки новой редакции налогового кодекса.

Буквально в мае очередная миссия МВФ перед тем, как прервать программу финансирования, четко сформулировала свое видение налоговой политики: повысить налог на прибыль, на добавленную стоимость, на медикаменты (вместо 7% сделать стандартную ставку), на доходы граждан и т.д. Сейчас новому правительству предстоит ответственный экзамен: сможет ли оно аргументированно внести составляющую экономического развития в программу сотрудничества с МВФ? Поэтому мы рекомендуем власти вести дискуссию с представителями МВФ, привлекая к ней бизнес-сообщество, экспертов и аналитиков, их аргументы должны быть более весомыми.

Нет желания эмигрировать...

Татьяна Абрамова, директор дома моды «РИТО»

Я являюсь представителем среднего бизнеса и отрасли, которую вообще незаслуженно уничтожают – легкой промышленности. Скоро ее будут воспринимать в Украине как аутсорсинг,

как хороший европейский Китай. У нас среди представителей среднего и малого бизнеса только 7% тех, кто занимается самостоятельным производством. А еще Генри Форд говорил, что только производители могут считаться бизнесменами.

24 года назад мы начинали предприятие практически с нуля, у нас не было ничего, кроме домашней вязальной машинки. Сейчас мы придумали слоган: «Все в мире связано», и это верно в прямом и переносном смысле. За эти годы мы создали свое креативное бюро, построили небольшую фабрику, открыли сеть фирменных магазинов. Мы производим лучший в Украине трикотаж. Потом мы двинулись в Европу, в мир. У нас есть магазин в Литве, мы работаем с Данией, Чехией, есть предложения от Канады. Мы делаем серийную массовую моду. Подумайте, не только Италия или Франция, и Украина может производить классную одежду.

Средний бизнес — это, наверно, фанаты, азартные люди, которые поначалу не знают, во что они ввязываются. Ты решаешь все проблемы, начиная от строительства, подготовки кадров, рекламы, пиара, организации торговли и т.д. Желательно все делать успешно.

Однако сколько проблем! Например, проблема НДС на технологическое оборудование. Мы с В.А.Изовит, президентом «Укрлегпрома», устали говорить — даже в России отменили НДС на ввоз оборудования. Мы ввозим станки, которые стоят более 50 тыс. евро, для среднего предприятия это достаточно дорого. Вопросы кредитования — из области фантастики. Мы хорошо зарекомендовали себя перед немецкими партнерами, поэтому нам дают товарный

лизинг. Получается, что модернизация — это проблема моих личных контактов с партнерами. Государство же заставляет платить НДС, разве это не нонсенс?

В прошлом году мы первый раз поехали на выставку в Копенгаген, это крупнейшая выставка (спасибо ТПП, они нам

оказали содействие). Мы увидели, что Украину как бы бояться, и хотя им понравилась наша коллекция, инвесторов и крупных покупателей мы там не нашли. К нам бояться завозить деньги, и вы понимаете, в чем

дело. Но почему украинскому экспортеру так трудно у себя на родине? Миллион проблем и вопросов... Валютное регулирование — это катастрофа. Намного было бы легче продвигать украинскую марку, если имеем регистрацию в Европе. Но для малого и среднего предприятия нереально получить такую лицензию в НБУ. Физическое лицо может вывезти на границу 10 тыс. евро, а 1500 евро — половину минимального уставного фонда — потратить на регистрацию компании нельзя.

Подготовка кадров. Трикотажников давным-давно никто не готовит. Мы же инноваторы, мы сейчас конкурируем только технологиями, и, естественно, требуется классный, фанатично любящий свою работу персонал. Подписали меморандум с техникумом легкой промышленности, чтобы он начал подготовку специалистов сугубо под нас. И так каждое малое, среднее предприятие в нашей стране будет делать?

Есть огромное желание не эмигрировать, а жить и работать здесь, в

Украине. Думаю, что у нас это все-таки получится.

Дипломати мають сприяти торговим контрактам

**Паладій Горбатюк, директор заводу
«Фанплит»**

Я – керівник одного з найстаріших підприємств - ПрАТ «Фанплит», де працюю близько півсотні років. Самому заводу виповнилося 107 років з дня народження. Випускаємо зараз 15 тис. метрів фанери, в нас є єдиний в Україні німецький завод-автомат з виробництва дрібно-дисперсійної фракції деревоволокнистих плит – до 13 млн кв.м на рік. Продукція продається в Україні, до 40 % відправляємо на експорт.

Що заважає нашій нормальній роботі? Забезпечення сировиною плитних підприємств. Навіть після підписання президентом закону 1362 про заборону вивезення з України деревини на експорт йде масове розкрадання лісу, багатства народу України. Власні виробництва залишаються голі.

Як представники фанерної промисловості України, вимагаємо негайно заборонити вивіз з України сирого шпону (це напівфабрикат) без дозволу та сплати податків. Є велике питання в київських промислових підприємств з постійного підвищення ціни на землю під промислові споруди. Таке немотивоване зростання може призвести до банкрутства.

Сьогодні в Україні немає єдиного державного органу, який би займався координацією експортної політики. Всі промислові розуміють – країну можуть врятувати лише експортоорієнтовані виробництва, які заробляють валюту і спрямовують її в модернізацію. Такі державні органи є в

Ізраїлі, Чехії тощо.

Необхідно забезпечити виробників великовантажними залізничними вагонами об'ємом 135 кубометрів замість звичайних 40-60, щоб дати можливість зменшити затрати на доставку, підвищити конкурентоспроможність продукції.

Далі, мені соромно, що наша держава не помічає упущену вигоду для економіки, втрачає мільярди гривень коштів від реалізації продукції на експорт з низькою доданою вартістю, з низькою якістю обробки, в тому числі плит, меблів, деталей, фурнітури, виробів з пластмаси тощо.

Необхідно створити в Україні хоч би один завод світового рівня якості ріжучого інструменту, ножів, різців, дискових пил, оскільки все це сьогодні нами імпортується.

Сьогодні ціла низка суб'єктів займається реалізацією лісосировини попри державні лігоспи, є багато контор, які ріжуть і продають ліс без дозволів, в обхід законів. Чи не потрібно створити єдиний комітет з деревообробки та меблевої промисловості України, який би нарешті перейнявся проблемами галузі і не допустив би її занепаду?

І ще одне питання. Вчора я отримав лист одного іранського бізнесмена. Хочу навести кілька рядків.

«Шановний пане директор! Я представляю Республіку Іран, бажаю купити у вас плити для виробництва меблів. Мої колеги мають про них дуже добрі відгуки. Але ви-

никла проблема. Ось уже місяць я ходжу в посольство України майже кожен день, і під різними приводами мені кажуть, що ще не можуть дати візу, перевіряють. Нарешті дали паспорт без візи, нібито потрібно нове запрошення від вас. Я хочу з вами працювати, однак дипломатам вашої країни, напевно, така співпраця не до вподоби. Я займаюся бізнесом вже дуже давно, мене всі знають. Але візу до Європи мені

отримати набагато легше, ніж в Україну».

Не хочу коментувати, що за цим стоїть. Здається, дипломати мають сприяти торговим контрактам, а не навпаки. Ми вже звернулися в Київську торгову палату, радять писати в МЗС або президенту. Однак як-то соромно... Під загрозою контракт на 30 млн. кубометрів! Прошу допомоги, інакше ми втратимо час.

Україна сама здатна готувати для себе кваліфіковані кадри

Олег Зарубінський, директор Українського інституту дослідження екстремізму

Україні нав'язана спотворена структура не тільки виробництва, але і експорту. Кілька місяців тому відбувся Київський економічний форум, там виступав професор економіки Ерік Рейнард, не комуніст, не лівий, він сказав, що домінуючі в світі країни завжди нав'язують ті ідеї і поради країнам третього світу, яких самі вони ніколи не дотримувалися. Структура виробництва і експорту, яка нам нав'язується сьогодні, Україні не притаманна. Більш того, вона не допомогла потрапити на перші сходинки в світовій економіці авторам цих порад.

Отже, самі пішли одним шляхом, зайняли нішу продукції з високою доданою вартістю, а іншим залишили роль поставальника сировини. Ми маємо це усвідомлювати і розуміти, що міжнародна економіка – це величезна конкуренція, де альтруїстів ніколи не було і не буде. Кожний думає про себе, і питання в тому, як

спільні інтереси скоординувати, а не бездумно виконувати вимоги інших держав.

Я би звернув увагу шановних колег, що система урядування – це не тільки бізнес, економічно-фінансовий блок. Це ще наука і освіта. Те, що відбувається зараз з освітою – еволюційне знищення спочатку освіти, потім науки, а потім і бізнесу, бо в бізнесі не буде кому працювати.

Що відбувається в вищій освіті? Лівова частка випускників нинішніх шкіл, за соціологічними дослідженнями, готова їхати в вузи інших країн. Чому? Весь час чую, що в вузах відбуваються

семінари, конференції, де дається повна свобода рекрутерам з польських, наприклад, інститутів, пропонуються все, щоб забрати собі випускників (навіть те, що там не треба здавати ЗНО). Керівництво Міністерства освіти про це не знає? Відбувається свідоме знищення системи української вищої освіти! А це наш безцінний потенціал, це інвестиція в майбутнє! Україна сама здатна готувати для себе кваліфіковані кадри.

Бізнес пропонує почати з реформи банківського сектору, фіскальної системи, підтримки промисловості, малого та середнього бізнесу, відновлення трудового потенціалу України. Засідання Антикризової ради громадських організацій та правління УСПП.

Керівників відчизняних підприємств нагородили в УСПП відзнаками від Української асоціації якості.

Український бізнес обговорює з іноземними партнерами з європейських країн можливості інвестицій, аутсорсингу та кооперацій.

Китайський бізнес готовий нарощувати обсяги співробітництва з Україною в галузі відновлювальних джерел енергетики, інфраструктурних, аграрних проектів тощо.

УСПП започатковує системну співпрацю із представниками парламенту для реалізації економічних реформ. Підписання меморандуму про співробітництво із співголовою парламентської депутатської групи "Партія"Відродження" Віктором Бондарем.

Українська сторона презентує партнерам із Азії інвестиційні можливості в різних регіонах України (Одеса, Львів, Черкаси), проекти індустріальних парків, закликає до співробітництва у сфері високих технологій.

У столиці провели талант-фестиваль для дітей-біженців та київських школярів.

Митники детальніше обговорять із представниками різних галузей економіки та промисловості реформу своєї сфери.

Заступник генерального директора Конфедерації промисловців Данії Томас Бастроп: "Нам цікаві, окрім агросектору України, і сфери інформаційних технологій, інноваційних розробок".

УСПП та його партнери нададуть пропозиції до проекту Плану пріоритетних дій уряду на 2016 рік щодо впровадження в Україні стратегії енергоефективності та відновлюваної енергетики.

Почему уменьшается спрос на талантливых ученых

**Владимир Семиноженко, президент
Украинской федерации ученых**

Остановлюсь на науке и инновациях. Всем понятно ужасное состояние автодорог, они еще и добиваются транзитными перегруженными машинами. На проспекте Победы уже три года, совершенно без единой государственной копейки, по-волонтерски удерживается уникальный, на уровне высших мировых стандартов, комплекс по взвешиванию автомобилей на ходу. Он обеспечивает 2% точности на каждую ось, распознает модель машины, номера, собственника и т.д. Еще в 2013 г. в первом чтении был принят закон: превышаешь вес машины, «бьешь» дорогу, сделай соответствующий взнос на ремонт. По сегодняшний день закон не принят, все министры в курсе, результата нет.

Очевидно, что если спрос на образованных талантливых людей не растет, а уменьшается, значит, страна не движется вперед.

В Национальной академии наук сегодня чуть меньше 20 тыс. научных сотрудников. А именно там делается основная наука вместе с университетами и отраслевыми институтами. Однако только в Германии работает более 25 тыс. молодых ученых, получивших

гранты. Поражает количество людей, которые сегодня выезжают в Китай. В рамках программы Горизонт, других инициатив идет массовая кампания

«разбазаривания мозгов». На развитие науки в Китае еще 20 лет назад мы смотрели свысока, а нынче там в НИИ сотрудник получает минимально 2000 дол., чуть более успешный – 10-15 тыс. дол.

Ему предоставляется любое оборудование, только предложи актуальную тему. Когда сегодня по сути уничтожается Национальная академия наук, я думаю, это четкий диагноз состояния нашей государственной системы.

Сколько предложений в Антикризисной программе совместных действий власти и бизнеса, сколько было сформулировано на Украинском бизнес-форуме... А рассматривалась ли она на Национальном совете реформ? У нас в зале профессионалы, которые объединяют 90% научно-технического, промышленного, аграрного потенциала страны. При этом власть считает, что она может действовать сама по себе? Недальновидность, чтобы не сказать больше.

Очень беспокоят некоторые публичные заявления, например, «реформа налоговой системы состоялась на 82%». Кто-то из практиков может это подтвердить? В маленькой Прибалти-

ке, если ты инвестируешь в развитие производства, у тебя нулевые налоги. А наш новый министр финансов хвастается, что он либерал, но никаких налоговых стимулов вводить не будет. Что касается банковской системы, банка «Крещатик». Главная проблема даже не в кредитовании предприятий, проектов – во-первых, эти деньги не возьмёшь, во-вторых, нет бизнеса с рентабельностью выше 10-15%, кто же будет брать кредиты под 30%? Сейчас главная проблема – чтобы хоть как-то сохранить деньги, пусть даже они обесцениваются. То, что произошло с банком «Крещатик», это абсолютный криминал и беспредел, полное нарушение законодательства. Иллюзий ни у кого нет, мы видели, как работает НБУ с начала 2014 года, как он допустил падение национальной

валюты. Если история «Крещатика» не закончится громким уголовным делом, вообще непонятно, как можно говорить о каком-то будущем.

Как представитель Украинской федерации ученых, считаю, что члены правительства должны быть такими, как еврокомиссары в ЕС. Там разумные люди, они министерство экономики объединяют с налоговой и финансовой службами, понимая, что без финансов нет экономики. Есть еврокомиссары по научным исследованиям, инновациям, цифровой экономике... Давайте и мы сделаем такое по примеру европейского правительства, покажем, как на самом деле нужно формировать идеи и принимать решения, чтобы наша прекрасная страна начала развиваться.

Наш путь – ускоренное деловое совершенствование

Петр Калита, президент Украинской ассоциации качества

Есть в украинской экономике одна проблема, которая остается практически без внимания. Она обнажилась после перехода страны из дефицитной в насыщенную экономику в условиях глобализации рынка. Это проблема конкурентоспособности. Сегодня она заслуживает особого внимания со стороны и предпринимателей, и государства.

Бизнес, как и птица, должен опираться на два крыла. Первое – это благоприятные внешние условия. Второе – собственное деловое совершенство.

При неудовлетворительном состоянии одного из них бизнес не сможет сохранить конкурентоспособность и место на насыщенных рынках. А после потери российского рынка и переориентации

на страны ЕС для украинских предпринимателей практически все они стали насыщенными.

Однако высокопоставленные украинские чиновники считают, что их задача – только дерегуляция бизнеса, а остальное – проблемы самих предпринимателей. Пусть конкурируют – кто сильнее, тот и выживет. Но ведь конкурировать им придется не столько между собой, сколько с более продвинутыми зарубежными компаниями. И от этого зависит, насколько нам удастся отстоять свой внутренний рынок, защитить экономическую независимость Украины, ее аутентичность.

Чиновники не хотят понять, что большинство предприятий, не по своей воле сформировавшихся в условиях дефицитной экономики и 25-летнего бескомпромиссного перераспределения ресурсов, после «разрегулирования» вряд ли смогут быстро разобратся, как нужно измениться, чтобы стать конкурентоспособными. Бизнес остро нуждается в правильной ориентации и адекватной поддержке со стороны государства, чтобы успеть перестроиться и выжить в условиях жесткой конкуренции.

Нужно также понимать, что у развитых стран было время на постепенный естественный конкурентный отбор компаний и доведение делового совершенства своих экономик до уровня, способного обеспечить им высокий удельный вес национального дохода и достойный уровень жизни. А для Украины, чтобы не стать чьим-то «филиалом», этот подъем необходимо осуществить в очень сжатые сроки, при заметном преимуществе конкурентов.

Нужно осознать, что при нынешнем развитии мировой науки и технологий конкуренция компаний и экономик ведется на уровне систем менеджмента, а не продукции. Чем совершен-

нее система менеджмента, тем выше перспективы в конкурентной борьбе. Именно ему нужно уделять особое внимание.

Сегодня разговоры про свободу развития бизнеса без активного государственного содействия в совершенствовании – просто декларация. Необходимо правильно сориентировать предпринимателей, продемонстрировать заинтересованность в совершенных организациях и ввести в стране формулу: «Чем совершеннее компания, тем комфортнее ей в Украине» с адекватным отображением при реализации Программы деятельности КМУ.

Предлагаю разработать и принять государственную политику содействия отечественным организациям в непрерывном совершенствовании на основе современных европейских подходов и лучших деловых практик, создать механизмы мотивации и благоприятные условия для совершенствования. Важно проводить масштабную учебную и разъяснительную работу в обществе, в том числе в высших эшелонах власти, предварительно устранив существующие перекосы в понимании того, что реально происходит в сфере качества, делового совершенства, системного менеджмента и конкурентоспособности и внося соответствующие изменения в учебные программы.

Именно при таком подходе появится возможность заметно увеличить занятость населения, наполнять госбюджет не за счет увеличения налоговых ставок, снизить социальную напряженность общества и повысить его лояльность к власти.

Питання кредитування бізнесу треба виділити як пріоритетне

Віктор Лісицький, президент асоціації «Укрсудпром».

Виходячи з необхідності отримання позитивних результатів у найкоротші терміни, почати

треба з розбудови системи підтримки та стимулювання малого бізнесу, який є цивілізаційною основою всіх сучасних держав. В США 60% ВВП створюється малим бізнесом. Саме

«малюки» створили там гелікоптер, комп'ютер, багато ІТ-продукції, якою нині користується цілий світ. В США уже кілька десятків років дуже вдало працює державна адміністрація малого бізнесу, яка всіляко допомагає підприємцям навчанням, кредитами, ідеями. Як на мене, треба скопіювати цю систему, щоб скоротити час і не винаходити власний велосипед.

Пропоную питання кредитування бізнесу виділити як пріоритетне. У банків є можливість кредитування, особливо малого бізнесу, на прийнятній основі, і цими інструментами треба скористуватися.

Друге, треба створити систему регулювання морської індустрії, котра ще може стати конкурентною. В першу чергу, необхідно затвердити нову редакцію Морської доктрини. Знову ж таки спираючись на досвід інших країн, ми закликаємо до створення окремого центрального виконавчого органу

з функціями морської адміністрації. Треба вдосконалювати чинну правову базу для ефективного проведення морської політики.

Поки що в морській галузі ситуація дуже сумна. 90% експортно-імпортних вантажів перевозиться морським транспортом. У нас в 1988 році під українським прапором через порти проходило більше 60 млн

вантажів. Сьогодні – 5-7 млн тон, хоча порти наростили переробку до 140-170 млн тон щорічно. Куди дівається різниця? За даними ЦРУ, під українськими прапорами ходить лише 134 судна. Під прапорами інших держав, включаючи такі, як Камбоджа, Белиз, Молдова (!!!), експлуатується 172 українських судна.

Суднобудування нині в жахливому стані. Однак є низька підприємств, які працюють на світові ринки. Якщо інтелектуальна частка суднобудування – це конструктори, то вони переважно також на світових ринках, навіть по дуже закритій тематиці. Нам треба, спираючись на досвід інших держав, повернутися до створення спеціальної системи фінансової підтримки суднобудування, яка була в Україні 5 років, з 2000 по 2004рр, і показала величезні обсяги приросту.

Урядовцям запропоновано рецепти швидкого подолання кризи

Ділове експертне середовище проаналізувало негативні тенденції в українській економіці – відсутність росту ВВП, падіння експорту, нестабільний стан внутрішнього ринку – та скоригувало Антикризову програму спільних дій влади і бізнесу. Вона включає в себе низку кроків щодо реформи банківського сектору, фіскальної системи, підтримки промисловості, малого та середнього бізнесу. Нова редакція Антикризової програми спільних дій влади та бізнесу презентована широкій громадськості, парламенту та новому уряду.

Експерти відзначають, що негативні тенденції в українській економіці тривають. У 2015 року реальний ВВП (89,2 млрд дол. США) знизився на 9,9%. Продовжив падіння попри ЗВТ із Євросоюзом і експорт — на 21,3% за перші місяці поточного року. Банківський сектор України через девальвацію національної валюти, неможливість залучення ресурсів на зовнішньому та внутрішньому ринках, скандали навколо «очищення» банків також не в кращому стані. Облікова ставка НБУ на рівні 19% послаблює конкурентоспроможність національних виробників.

Окремим питанням залишається критичний спад промислового виробництва – через відсутність цільових програм розвитку промисловості України та зрив напрацьованих раніше концепцій. Внутрішніх стимулів немає, а інвестиції надходять рідко та мало. Загалом же прогноз інвестиційної потреби в економіку країни на найближчі п'ять років становить, за оцінкою Світового

банку, близько 40 млрд. доларів.

Антикризовою програмою пропонується низка дієвих заходів щодо подолання цих негативних чинників. Йдеться про утворення уповноваженого органу управління промисловою політикою, збільшення обсягів державного замовлення на продукцію вітчизняних товаровиробників та ін. Бізнес пропонує НБУ та уряду разом скоригувати політику в фінансовій сфері, покращити інвестиційні умови.

Щодо експорту, то його слід диверсифікувати: активно працювати на європейському напрямі, домагаючись участі у тендерах ЄС, водночас посилюючи співпрацю із іншими регіональними ринками – США, Канади, Середземномор'я (Туреччиною, Єгиптом та ін.).

Бізнес-спільнота наголосила на своїй готовності надати власні інтелектуальні ресурси, напрацювання задля подолання кризи. На Українському форумі бізнесу, Національному форумі «Трансформація України», засіданнях Антикризової ради громадських організацій та правління УСПП ділові організації підтвердили свою мету, закликали уряд та парламент до співпраці.

Зокрема, наразі триває процес налагодження комунікацій із депутатськими групами та фракціями в напрямку зростання ефективності законотворчої діяльності. Бізнес-спільнота переконала: оновлена Антикризова програма може лягти в основу економічного блоку діяльності нового уряду на найближчі 2 роки.

Повернути цінність знань в країну

Олександр Афонін, президент Української асоціації видавців та книгорозповсюджувачів

За 25 років в державі знижено соціальний суспільний попит на знання – через руйнацію соціальних ліфтів, кадрової системи, нівелювання компетентності, професіоналізму, заміну його кумівством і грошима. Молодь, яка навчається, повинна бачити добрі перспективи для себе в рідній державі. Перспективи держави в цілому і конкретної людини дуже пов'язані. Хтось, наприклад, буде вивчати сучасну біохімію 5-6 років, знаючи, що він ніколи не зможе реалізувати ці знання? Тому нині завдання – сформулювати 5-10 стратегічних перспективних напрямків розвитку держави, за якими буде відбудована й система освіти. На тих сферах, які нині животіють, але мають найбільший потенціал, треба сконцентрувати кошти, організаційні, кадрові ресурси, щоб підняти економіку, залишити в країні молодь, зберегти національний інтелект.

Уряд мусить визначити 10 мушель, куди він покладе по одній крупинці піску, на яких протягом 3-4 років виросте перли-

на – тобто, конкурентоспроможна сфера економіки, яка буде презентувати нас в світі та ще годувати супутні галузі і сфери. І це поверне цінність знання в Україну.

В Україні повністю втрачено ніші наукової, технічної, інженерної і технологічної літератури. Я не кажу про ПТУ, там взагалі за останні 20 років не видали жодного фахового підручника, починаючи від слюсарної справи і закінчуючи зборкою комп'ютерів. А торкнемося самоосвіти... За запевненням європейських вчених, після 5 років навіть розумна людина з гарною освітою, якщо вона не поновлює знання, втрачає конкурентоспроможність. Сьогодні в Україні літератури для підвищення кваліфікації, самонавчання також немає. Тому пропоную створити фонд, в якому виробничники, ті, хто думає про майбутнє, будуть збирати кошти для моніторингу сучасного ринку інтелектуальної літератури з усього світу, як це робили китайці напередодні свого великого скачка, для купівлі інтелектуальної власності та оперативного перекладання контенту.

ІТ-сектор готов к государственно-частному партнерству

Иван Петухов, почетный президент и основатель ООО «Адамант», вице-президент УСПП

Думаю, все знают, под каким давлением находится сейчас ИТ-сфера. За прошлый год на ИТ-компании было более 80 «наездов». В нынешнем темпы не убавились, попала «под каток» и моя, одна из первых в Украине. За последние 2 года из страны уехало более 5 тыс. ИТ-специалистов. Среди уехавших или «стоящих на старте» – компании, которые занима-

лись электронным документооборотом, электронным правительством и внедрением электронных услуг.

Около 10 лет в стране идут разговоры про электронное правительство. Я встречался с многими представителями ИТ-подразделений государственных органов. 3 года назад их было 150, сейчас почти никого не осталось. Уволились люди, которые создавали базы и банки данных. Конечно, при таком раскладе проект электронного правительства

развиваться не может. Мы создали общественную программу первоочередных мер по внедрению электронного правительства, планируем послать официальный документ в правительство.

Вопрос в том, почему такая ситуация на рынке. Сейчас основной исполнитель «наездов» – коррупционно-карательный аппарат подразделений СБУ. Под различными предложениями могут ни с чего возбудить контрразведывательное уголовное дело со всеми последствиями. Часть компаний, такие как Nonstop24, другие, занимавшиеся электронными платежами, прекратили свое существование.

Многие годы IT-специалисты сотрудничали с государством, помогали готовить асов по кибербезопасности для СБУ и МВД. Получается, мы помогли державе, воспитали кадры, дали возможность системе встать на ноги, а она повернула свои силы против бизнеса, коммерциализировалась сама. Украина теряет не только имидж, Украина теряет самое ценное – завтрашний день мировой цивилизации. Ориентирование на аграрную сферу без IT невозможно. Без информационных технологий не обходиться ни одна отрасль народного хозяйства.

Что же делается в области законодательства? Правовая база, к сожалению, гармонизируется не с ЕС, хотя декларируется именно это, а с Российской Федерацией, в некоторых нормах мы даже «пережали». Там уже хотят отказаться, а мы – готовы внедрить. И таких законопроектов около 50! IT-ассоциации неоднократно обращали на это внима-

ние и власти, и общественности, готовы сделать это еще раз. Мы знаем, что в парламенте начата большая «чистка» законопроектов, около 200 правительство заблокировало, к сожалению, мы не видим, какие.

Среди новых требований – досудебное выключение ресурсов, просто по жалобе. Не представляю, сколько будет жалоб по «выключению» конкурентов – практически в Украине не останется своего контента.

Когда-то мы уничтожили производство компакт-дисков пресловутого списка 301 под видом «борьбы с пиратством», сейчас мы готовы уничтожить национальный хостинг. Я понимаю это только так: наши «можновладцы» за рубежом построили дата-центры и планируют, что туда переедет весь отечественный интеллект. Наверно, необходимо таких «служителей порядка» самих выводить на чистую воду.

Сейчас разработана стратегия информационной безопасности, она ляжет в основу многих законопроектов. Однако мы видим, что законодотворчество идет не по принципу государственно-частного партнёрства, как это происходит в других странах, как это было у нас в 2014г., когда только благодаря ему прошли выборы Президента и Верховной рады Украины. За два года мы потеряли энергию изменений. Конечно, если новое правительство настроено быть эффективным, мы готовы ему помочь.

Наши предложения. Необходимо изменить функции национального регулятора, ввести элементы саморегулирования в информационные технологии и коммуни-

кації. Наша група розробила проект, суть якого – створити проектний офіс електронного правительтва із представителів ІТ-сектора і профільних спеціалістів в державних органах.

На основі приватно-державного партнерства пропонуємо впровадити елементи кібербезпеки. Ми знаємо, як це зробити, і у нас це давно впроваджено. Важливо провести реформу СБУ.

«Громадська організація – це й ще корпоративна солідарність»

Віталій Іванович Майко належить до тих людей, які в далекому 1992 році поставили свій підпис під документом про створення Українського союзу промисловців і підприємців. Саме з того моменту В.Майко не на півоберту не збавив громадської активності, не втратив молодості духу та творчого натхнення; ніколи не шкодував часу, зусиль та того, що зветься «високі зв'язки», щоб підтримати звичайного українського підприємця. Саме за це люди з промислових та підприємницьких кіл йому дуже вдячні.

Віталій Майко знаний як людина, що добивається результату та шукає можливості до розвитку вітчизняної економіки, а не причин, що перешкоджають цьому. Пройшовши шлях від молодого фахівця до директора славетного київського заводу «Буревісник», будучи народним депутатом України двох скликань, Віталій Іванович ніс по життю переконання: майбутнє України за розвитком пріоритетних галузей індустрії, новими технологіями та наукою. Очолювана ним асоціація «Київ» допомагає діловій спільноті міста вирішувати наболілі питання ведення бізнесу, лобіює в міській та центральній владі тему покращення підприєм-

ницького та інвестиційного клімату, працює над нарощуванням експорту місцевих виробників та необхідністю збільшення їх продукції на внутрішньому ринку.

Кандидат технічних наук, лауреат державної премії України, віце-президент УСПП, президент Київської міської асоціації промисловості, будівництва, транспорту та зв'язку – Асоціації «Київ», він днями святкує свій 80-річний ювілей, 63 роки з яких віддав вітчизняній науці, промис-

ловості, економіці. Сердечно вітаємо його з чудовим святом! Так тримати, не зупинятися на досягнутому, шановний Віталій Іванович!

Віталій Майко, віце-президент УСПП, президент асоціації «Київ»

Наша асоціація ставить за мету максимально допомогти виробнику.

Київ, беззаперечно, лідирує за розвитком туристичної, інфраструктурної, підприємницької сфери, технологічним рівнем та розмірами ринку. Тут розташовані знані не лише в Україні, але й в світі підприємства «Антонов», «Фар-

мак», «Дарниця», «Київприлад», «Меридіан» ім. С.П.Корольова тощо, активно розвивається малий та середній бізнес. Лише асоціації «Київ» об'єднує понад 210 підприємств та установ з різних галузей промисловості, будівництва, транспорту. Однак проблеми підприємницького середовища – відсутність якісної стабільної податкової системи, доступу до кредитних ресурсів за адекватними ставками тощо, боляче зачіпають місцевого виробника.

Асоціація у партнерстві із міською владою підтримує промисловість Києва. Наразі маємо підписану тристоронню угоду між КМДА, роботодавцями і профспілками, в якій сторона роботодавців зобов'язується дотримуватися соціальної відповідальності, піднімати якість товарів та послуг, збільшувати кількість робочих місць, а держадміністрація, в свою чергу, відповідає за створення необхідних умов для ефективної виробничої діяльності.

Одна із ключових проблем – це створення можливості максимального допуску київських товарів на прилавки столичних торговельних мереж. Необхідно викоринити практику сплати так званих неофіційних платежів «за присутність» на полицях супермаркетів. Зараз ставимо питання, щоб було ухвалено необхідне рішення міськради.

Щоквартально проходять трьохсторонні наради між міською владою, підприємництвом, профспілками. Обмін думками йде активно. Інша справа, є питання, зміст яких всі розуміють, а вирішувати не поспішають.

Важливим для підприємництва залишаються питання нормативної оцінки землі та податку на неї. За останні роки вартість землі для підприємців збільшилась у 3-5,5 раз. Це неможливі податки,

які приводять до збитковості деяких компаній. Багато підприємств вимушено користуються великими площами і не можуть від них відмовитись, тому що не дозволяє законодавство (потрібен закон про зміну власності кожної окремої площі державного підприємства). А інколи це не можна зробити через особливості технології виробництва.

У парламенті давно зареєстрований законопроект, що передбачає зняття на 2 роки коефіцієнту індексації на землю для промислових підприємств. В земельній оцінці індексація вже закладена. Законопроект пройшов профільні комітети та чекає ухвалення в парламенті.

Деякі питання можна вирішити й на міському рівні. Наприклад, сесія міськради вирішила змінити коефіцієнти оцінки вартості землі відповідно до району її розташування, але скористуватися рішенням Київради в цьому році поки не можна. Навіть після рішення Київради та прийняття закону Верховною радою рівень податку на землю є дуже великим і не під силу багатьом підприємствам.

Країні, її економіці потрібна комплексна програма розвитку.

Для якісних змін в країні потрібно розуміти, куди рухається країна, яка мета є стратегічною, яка тактичною. Тому необхідно прийняти Програму розвитку держави, визначити, на яких сферах, підприємствах слід зосередити увагу. Якщо питання енергетики, з огляду на їх життєву необхідність, ще якось на слуху, то сучасна індустрія, інноваційні розробки поза «мейнстрімом».

Україна ще має власні ресурси для вирішення 25-30% проблем промисло-

вості, економіки. Решта – інвестиції та продумані рішення.

Треба зосередитись, зробити ревізію ресурсів, визначити, що вони можуть забезпечити, та сформулювати чіткий план розвитку бізнесу, зацікавлення інвесторів і визначити, як це вплине на рівень життя населення. При цьому варто зосередитись на таких напрямках, які потрібні ринку, допомагають розвитку економіки і підвищують рівень життя українців. Все зайве з державного подання підлягатиме приватизації або розпродажу, при цьому кошти мають бути спрямовані на модернізацію пріоритетних галузей.

Україні вкрай необхідно створювати умови для приходу інвестора. Треба постійно шукати «вікна можливостей». Наприклад, в Китаї зросла заробітна плата, європейські фірми вже йдуть з цієї країни (чи планують це зробити). Заберемо їх до себе, додамо українську логістику – виробництва поруч з Європою. Хіба не час використати ці переваги?

Україна має нарощувати виробництво продукції з високою доданою вартістю. Наприклад, експортуємо чорні метали, але мало виробів із них! На постачанні сировини маємо до 20% рентабельності, а при переробці могли б – понад 70% і більше. Пишаємось, що постачаємо багато аграрної продукції, успішно продаємо зерно... Але реверсом з розвинутих країн їде борошно, печиво, макаронні вироби. Торгівля виключно сировиною – ознака невміння працювати.

В який бік рухатись?

В Україні загалом, та й в Києві зокрема, є немало підприємств, які дуже непогано себе почувають. «Фармак», напри-

клад, має фінансовий оборот більше 3 мільярдів гривень, київський «Укрплас-тик», що працює чи не зі всією Європою – більше 1,5 млрд. гривень тощо. З'явилися успішні представники малого, середнього бізнесу. Секрет їх успіху в тому, що вони орієнтуються на попит на внутрішньому ринку. Такі компанії вчасно переорієнтувалися, займаються модернізацією виробництва, впровадженням інноваційних технологій та розвивають експорт.

Але не для всіх галузей цей шлях прийнятний. Наприклад, оборонній промисловості важче, бо вона залежить від закупівель держави. Та вона має значні перспективи на світовому ринку! В цих питаннях держава повинна більш рішуче допомагати бізнесу.

Підтримка держави потрібна ще й тому, що не маючи достатніх ресурсів, наша промисловість не може дозволити собі ризикувати. Європа, весь світ заохочує свої підприємства, щоб вони перемагали в міжнародних тендерах, в Україні ж це головний біль кожного керівника. У конкурентів вартість кредитних ресурсів – 0,2-3%, у нас – 30-40%. Без низьких кредитів, без державної підтримки експорту ми не зможемо конкурувати в світі.

Науковий потенціал не зник.

Україна досі має великий науковий потенціал. Безумовно, шкода, що до Академії наук залучається дуже мало молоді. Однак навіть ті розробки, які в нас початі та забезпечують конкурентоспроможність, не фінансуються на належному рівні, а тому науковці просто «втікають» за межі країни. Сьогодні створені та вдало працюють технопарки при КПІ та Національному університеті ім. Тараса Шевченка. Вони мають низку досягнень. Зокрема, завод

«Меридіан» разом із технопарком політеху (і з допомогою Міноборомпрому) підготував та запустив серійний випуск вітчизняних безпілотників. Але є й інші ідеї дуже високого рівня, що так і залишаються нереалізованими. Впровадження їх, як повітря, потрібно Україні.

Зараз весь світ фінансує розробки, пов'язані із штучним інтелектом. На це виділяються величезні гроші: США – 100 млрд. доларів, ЄС – 60 млрд. євро тощо. Для нас ці цифри неосяжні, але в Україні є свій напрям: в Інституті проблем математичних машин і систем НАН пропонують створення штучного інтелекту, подібного людському. Витрати на цю розробку в сотні раз менші, але це дозволить в майбутньому створити цілий напрям, забезпечить мільярдні доходи. Проте інновація нікого не цікавить. Може, у владі просто немає фахівців, щоб таке оцінити? Саме тому неодноразово закликали: підтримуйте діалог з промислово-експертним середовищем, радьтеся!

Банківська система.

Банкрутство «Хрещатика» відлякало тисячі інвесторів та боляче вдарило по довірі до банківської системи України та вітчизняних виробничих партнерів.

Ніхто не розуміє, чому ця фінустанова збанкрутувала. Банк працював із промисловістю, підприємцями столиці, компаніями із іноземними частками. «Хрещатик» вважався банком столиці. Якщо є проблеми із такими великими установами, то ситуація на ринку далека від передбачуваної, вважають наші партнери.

Для вирівнювання ситуації потрібна стопроцентова гарантія, що інвестор не загубить свої гроші. Судова, правоохоронна система мають працювати на одну ціль. Потрібно створювати Фонд

страхування інвестицій, про що давно говорять, але реалізація може розтягнутися на роки.

Громадська робота не існує без команди і почуття солідарності.

Життя весь час спокушає складними запитаннями: якщо у громадської організації не так багато інструментів впливу, якщо їй не завжди вдається достукатися до влади, домогтися необхідного рішення, чи варто вважати її сенсом свого існування? Так, варто! Відомо, що «вода камінь точить», тому спільні дії членів Асоціації, їх енергія дозволяють вирішувати багато питань, які цікавлять роботодавців і вирішення яких підвищує ефективність роботи бізнесу та всієї промисловості.

Наша команда однодумців, розумні та досвідчені директори київських підприємств – гендиректор ДПВО «Київприлад», голова Ради директорів підприємств Києва Олександр Осадчий, голова Ради директорів Святошинського району, керівник об'єднання «Електронмаш» Віктор Мова, голова Ради директорів Подільського району, директор об'єднання «Чинбар» Віктор Ліщук, директор заводу «Меридіан» В'ячеслав Проценко, глава фірми ІТЕКС Григорій Шевченко, що розробляє програмний продукт для банківської системи, виконавчий директор асоціації «Київ», глава фірми «Будкапіталс» Євген Пінчук, що активно займається будівництвом доступного житла для військових та багато, багато інших. Усіх перелічити не можу, але ставлюся до «директорського корпусу», керівників бізнесу Києва з величезною повагою, оскільки разом ми сила.

І останнє. Громадська організація – це не лише можливість консолідованим та фаховим чином поставити перед вла-

дою питання, наприклад, щодо удосконалення підприємницького клімату. Це ще й почуття корпоративної солідарності – річ, яку ні з чим не можна порівняти, яка додає тобі сили, енергії життя, робить організацію стійкою та

успішною. Я пишаюся, що доля дала мені можливість таке відчувати, причому – сповна, як члену Асоціації «Київ» і як члену Українського союзу промисловців і підприємців України, яким я є майже 25 років.

Українська легка промисловість може стимулювати економіку

Тетяна Ізовіт, директор асоціації «Укплегпром»

Сьогодні легка промисловість в Україні – це ніша із величезними перспективами. Якщо ними правильно скористатися, можна наповнити державний бюджет, збільшити кількість робочих місць та виходити на експорт не лише з сировиною, а з якісним вітчизняним продуктом.

Ринок продукції «легковиків» – другий за величиною обсягів споживання після продуктів харчування і випереджає інші товарні ринки України. Позитивним фактором для підприємців наразі є те, що продукція галузі має стійкий попит і затребувана у багатьох сферах економіки. Так, обсяг внутрішнього ринку становить 120 млрд. грн. на рік. Втім, криза в економіці, девальвація гривні, підвищення тарифів, відсутність кредитування за адекватними ставками відчутно «зачепила» легку промисловість (як і інших виробників).

Справа в тім, що дуже багато компаній, які працюють у цьому напрямку – це малі (25%) та навіть мікропідприємства

(62%). Зрозуміло, що їм нелегко впоратися із ситуацією самотужки, а тому спад виробництва – це об'єктивний наслідок тих процесів, що відбуваються в українській економіці.

Окрім того, впродовж останніх років спостерігається і стрімке зменшення купівельної спроможності населення. Зокрема, 2015 рік приніс із собою спад виробництва аж на 8%.

Колосальна тінізація внутрішнього ринку шкодить українським виробникам.

Попри все, вітчизняні виробники не здаються. Наперекір негативним тенденціям, із початку поточного року їм

вдалося наростити випуск товарів на 3%. Але парадоксально, що попри високу якість та не дуже високу цінову політику на внутрішньому ринку їх витісняє... контрафактна продукція. Її в Україні найбільше – понад 60%, притому, що питома вага товарів вітчизняного виробництва складає лише 7%. Понад дві третини ринку знаходиться в «тіні». Така ситуація спричинена нерівними умовами конкуренції через можливість торгівлі без обліку та контролю контрабандною

та контрафактною продукцією, наявністю значної частки продукції «тіньового» виробництва, товарів «секонд-хенд» та імпортованих товарів, завезених із заниженням митної вартості.

Лише за 2015 рік в Україну ввезено товарів «секонд-хенд» в обсязі 92,2 тис. тонн або 2,2 кг на кожного українця. Нині торгівля «секонд-хендом» процвітає з огляду на різке зниження купівельної спроможності населення та переорієнтацію витрат переважно на продукти харчування, ліки та сплату комунальних платежів.

Для детінізації внутрішнього ринку необхідно запровадження спрощеної в адмініструванні, прозорій та неупередженій єдиній системи оподаткування для всіх суб'єктів господарювання. Свого часу запровадження спрощеної системи оподаткування у 1998 р. дало поштовх для розвитку МСБ та самозайнятості населення, однак недосконалість її застосування сприяла розукрупненню підприємств на дрібні виробництва, що перейшли у малий бізнес на єдиний податок або, взагалі, у «тіньове» виробництво.

Що потрібно зробити? Ввести реєстратори розрахунково-касових операцій, облік витрат на придбання товарів іноземного виробництва, наявність завірної копії митної декларації щодо таких товарів. Такі заходи дозволять вберегти кінцевого споживача від придбання сумнівного товару, а підприємця – від реалізації недоброякісної, фальсифікованої продукції.

Український продукт якісний, тому інвестори заходять на ринок попри певні ризики.

Український продукт легкої промисловості відзначається високою якістю, що

не може не привертати увагу потенційних інвесторів, партнерів та споживачів. Саме тому динаміка капітальних інвестицій у легку промисловість у 2013-2015 роках є справді позитивною. До прикладу, минулоріч підприємства галузі освоїли близько 1 млрд.грн., що на 68% більше, ніж у 2014 році.

І тут є свої лідери – це Київ, Львівська, Хмельницька, Закарпатська, Чернігівська та Одеська області. Саме там йде найбільш інтенсивний розвиток підприємництва нашої галузі.

Втім, говорити про масштабність цих процесів поки що рано. Ринок товарів легкої промисловості цікавитиме інвесторів і надалі за умови стабільної платоспроможності та підвищення рівня життя населення.

Легка промисловість – одна із найбільш експортоорієнтованих. 41% товарів постачається на зовнішні ринки.

Українські «легковики» працюють із партнерами чи не зі всіх країн світу – 146 напрямків. Серед основних країн, до яких експортується найбільше товарів легкої промисловості - Німеччина, Польща, Італія, Росія, Румунія, Угорщина, Данія, Франція, Білорусь, Словаччина. Проте, з огляду на складність економічної ситуації, обсяги експорту у 2015 р. зменшилися на 21%. Та все одно це 2,4% від національного обсягу зовнішньоторгівельної діяльності та 885 млн. дол. США прибутку. Найбільш популярні позиції – одяг, взуття, вироби зі шкіри та хутра.

Тут варто враховувати низку факторів. Передусім – експортно-імпорту рівновагу. З одного боку, укладення Угод про вільну торгівлю є важливим інструментом взаємного відкриття ринків для товарів, однак рішення про початок таких

переговорів має передувати детальний аналіз можливих вигод та ризиків для кожної з галузей економіки.

У зовнішній торгівлі з окремими країнами, що є найбільшими постачальниками товарів легкої промисловості в Україну, склалася гіпертрофовано несиметрична ситуація, тому спрощення торговельних режимів по відношенню до імпорту потребує зваженого рішення.

Обсяги імпорту галузевих товарів перевищують експорт у десятки-сотні разів, зокрема з Китаєм – у 363 рази, Індією – 49, Туреччиною – 26 разів. Тому зняття митних обмежень з товарних позицій на імпорт асортименту готової продукції можуть мати вкрай негативний вплив на розвиток вітчизняних виробничих підприємств з виготовлення одягу, взуття, текстильних виробів, шкіргалантерейної продукції та ін. Це особливо актуально тепер, в умовах втрати традиційних ринків збуту готової продукції та тривалого у часі і фінансово витратного механізму поступового пошуку нових партнерів на інших зарубіжних ринках.

«Легковики» можуть швидко набрати обертів за умови створення державою сприятливого середовища.

Галузь є дуже «гнучкою», а тому маємо багато перспектив. По-перше, ми вигідні швидким оборотом капіталу, незначним впливом на довкілля, високою доданою вартістю продукції, невисокою енергоємністю виробництва. По-друге, створення робочих місць не потребує значних матеріальних ресурсів. Нині, за даними офіційної статистики, у галузі зайнято близько 80 тис. працівників (3,6% кадрового промислового потенціалу). Окрім того, легка промисловість є соціально значимою, оскільки забезпечує зайнятість жінок, яких у галузі більше 90 відсотків.

Втім, існуючі перешкоди стримують потенціал «легковиків». Які саме? Це і нерівні умови конкуренції на внутрішньому ринку, про що вже говорилося, жорстке регулювання валютного ринку, нестабільна державна політика щодо транспортних перевезень, відсутність державної підтримки щодо участі у міжнародних виставкових заходах, дискримінація платників ПДВ у державних закупівлях, дефіцит обігових коштів та доступних кредитів для модернізації виробництва тощо. Як бачимо, всі ці речі можуть бути врегульовані.

Перш за все, необхідна прогнозована у довгостроковій перспективі стратегія економічного розвитку держави. Державна політика має бути спрямована на створення сприятливих умов для галузей реального сектору економіки, динамічний розвиток яких забезпечить зайнятість населення та примноження валового внутрішнього продукту.

Передусім, слід створити зрозумілі правила гри та рівні умови конкуренції на внутрішньому ринку, здійснивши відповідні кроки при внесенні змін до законодавчих актів у сферах торговельної, митної, податкової, кредитно-бюджетної, антикорупційної, освітньої, наукової політики тощо. Комплексний підхід до вирішення зазначених проблем надасть новий поштовх для розвитку промислового комплексу, у т.ч. легкої промисловості.

За таких умов галузь має потенціал до нарощування обсягів виробництва для національного ринку, експорту, створення додаткових робочих місць, збільшення відрахувань і валютних надходжень до бюджету та зможе забезпечити свій вклад у зростання економіки держави.

© Український союз промисловців і підприємців

Редактор: Людмила Жук

Журналіст: Ірина Куцюк

Дизайн та верстка: Ірина Шеліхова

Шановні колеги, Ваші думки, побажання та пропозиції, зокрема і інформаційні матеріали, які б Ви хотіли розмістити на сторінках «Вісника УСПП», прохання надсилати за адресою pr@uspp.org.ua.

Телефон: (044) 536-96-32